

„Szegedre jöttem egy kicsit fiatalodni — mondja Móricz Zsigmond.

Vasárnap este Debrecen után a tiszaparttra érkezett. Magyar levegőn jár most a Sári bíró poétája, a Hét krajcár muzsikusa. Elkerüli most Pestet, a tomboló-forgatagos, fényes-bűnös várost, — nem tetszik neki így megváltozottan, úgy látszik. A Hortobágyot járja és most végig akarja járni a fanyakat is. Szomoru most Móricz Zsigmond, lehajítja sokszor fejét, szótlan, derűtlen, busuló. El-elnéz az emberek felett és komoly nagy feje most még jobban, még sokkal komolyabb. Szomoru most Móricz Zsigmond, olykor kényszeredetten viccel és beszél. Nagyon nagyokat hallgat — és nem lehet tőle megkérdezni, nem szabad tőle megkérdezni, miért hallgatag — szomoru, gyászosan-busuló. Móricz Zsigmond még mindig író és még mindig magyar...

Este színházban volt, mindjárt ahogy megjött, mindjárt ahogy Juhász Gyula elvitte kicsit fölvidulni, kicsit mosolyogni — fiatalok, leányok közé. A páholyban elvonultan és olykor érdeklődve nézte-nézte a Bolond-ot. Vidéki színház, vidéki előadás, ahol a villanyvilágítás kapcsolása fenyegeti az előadást... Amikor eljött, azt mondta, Pesten sem adnak jobban...

Nehéz vele interjút csinálni, nehéz kérdezni, zaklatni, Móricz Zsigmond szomoru most. Egy-egy szóval válaszol a kérdésekre, csak félénken lehet kérdezni, zaklatni. Nem ad interjút, ahogy nem ad senkinek, még a lányoknak sem autogramot. Móricz Zsigmond nem színész, nem star, nem primadonna, csak magyar író, akit meg szoktak szaggatni a színtügyi bizottságban, mikor a legmagyarabb darabról van szó...

Az alább következő szavak nem egy-egy séges megszokott interjú részletei, leírom ide a szavakat, amiket úgy beszélgetés közben mondott a kávéházban, míg közben lehajította fejét, sokszor hallgatott, a haja — őszülő — a homlokára hajlott.

— Nem adok interjút, nincsen semmi mondani valóm, nincsen programom. Minek az interjú...

— Ilyen vagyok most mindig, hallgatag, szomoru. Ide jöttem egy kicsit Szegedre, megfiatalodni kicsit... Debrecenben otthon vagyok már, hiszen ott töltöttem diákéveim egy részét, most Szegedet szeretném megismerni.

— Nincsenek terveim, mondanivalóm...

És amikor megkérdelem, hogy mi ennek az oka, sokáig nem felel. Aztán, sok idő múlva, ő kérdez. Hogy ne kelljen válaszolnia. És még egyszer nem lehet megkérdezni.

— Dolgozni is alig van kedvem. A Nyugat-nak írok most egy regényt. Folytatásról-folytatásra, két hétről, két hétre. Így legalább nem lehet abba hagyni. Muszáj folytatni. Ha ez sem volna, akkor még ennyit sem írnék. Mindig így szoktam írni a regényeket és most tulajdonképpen nem tudom, mi lesz vele. Nincsenek terveim... Mondja csak, mit játszanak holnap a színházban?

Nem lehet faggatni, kérdezni, zaklatni.

Este, későn és egészen sötétben kiment a tiszaparttra. Mások már vacsorázni akartak. Ott állott percekig egészen sötétben és szólanul. A Tiszát nézte és megkereste a Göncölszekert. Aztán így szólt Juhász Gyulához és Mikes Lajoshoz:

— Érzitek ezt az illatot? Ez a Tisza illata. Mondjátok, nem szebb ez mint a Rajna, nem szebb ez mint Rómánál a Tiberis?

És bucsuzóul még visszafordult. A Tiszához.

Vér György.

Öthavi fogházra ítélték Léon Daudet francia képviselőt.

Páris, november 16. Bajot sofförnek Léon Daudet és Delest ellen indított rágalmozási és hitelrontási pörében a szajnai esküdtszék tegnap késő éjszaka meghozta ítéletét. Daudet kétségbevonta, hogy fia öngyilkos lett volna s az anarkistákat, majd magát a párisi rendőrséget vádolta gyilkossággal. Fiát, mondotta Daudet, már holnap tették az autótaxiba, amelynek sofförje, Bajot tudatosan tett hamis vallomást. Az esküdtök valamennyi bűnösségi kérdésre az enyhítő körülmények koncedálásával igen-nel válaszoltak. Daudet-et nem halasztható öthavi fogházra és 1500 frank pénzbüntetésre, Delestet kéthavi fogházra és 500 frank pénzbüntetésre ítélték. Bajot sofför 25 000 franknyi kártérítést kap.

A raktárnok és az éjjeli őr tiz hónapon át fosztogatta a kenderfonógyár raktárát.

Körülbelül ötvenmillió korona értékű árut vittek el.

A szegedi rendőrség néhány nap óta egy igen érdekes lopási ügyben folytatta le a nyomozást. Kéi elvelemült alkalmazotti ugyanis mintegy tiz hónap óta szinte állandóan fosztogatta a kenderfonógyár raktárját. A rendőrség most elfogta a két vakmerő tolvajt és már át is kísérték az ügyészségre őket.

Néhány nappal ezelőtt ugyanis jelentkezett két ember, az egyik szegedi nagyobb kenderárúkkal foglalkozó cégnél és megvételeire kínált fel kisebb mennyiségű zsinegárut. A cégnél azonnal kijelentették, hogy nem foglalkoznak ilyenekkel és a kínált áru megfigyelésénél azt állapították meg, hogy ezek az áruk a kendergyárból valók. Mivel gyanusnak találták a dolgot, azonnal értesítették erről a gyár igazgató-ságát.

A gyárban azonnal vizsgálatot rendeltek el és megállapították azt, hogy megdézsmáltak a raktárt, de nem nagy értékről van szó. A gyár különben előbb nem fedezhette fel a lopást, mivel, mint később kiderült, a vakmerő lopást a gyárndi évek óta alkalmazott raktárnok és egyik éjjeli őr követte el, akik az éjszaka leple alatt vakmerő módon, de úgy követték el tettüket, hogy arra egyelőre nem jöhetlek rá, ha-

nem csupán akkor, amikor is aprólékos részletekig álleltározták a raktárt.

A gyár ezután azonnal fellejtést tett a rendőrségen a lopások ügyében. A rendőrség ezután napokig tartó nyomozás után teljesen tisztázta az ügyet. Megállapította elsősorban azt, hogy a lopásokat Pertlicsek Manó raktárnok és Moladr István, az éjjeli őr követték el együttesen. A két ember rendszerint éjszaka követték el a lopásokat, amikor senki nem ellenőrizhette, illetve vehette őket észre. A lopások mintegy tiz hónap óta folynak egymás után, de csak kisebb csomagokban, kisebb értékű árut vihettek magukkal. Így a kár nem haladja meg a 40-50 millió koronát, de ez is megtérül, mivel a detektívek beszerették a már eladott árukat.

Megállapították egyébként azt is, hogy ez a két vakmerő ember Cettel János halászmester segítségével próbálta értékesíteni a lopott árut, az értékesítés azonban csak igen kevés eselben sikerült.

A tárgyi bizonyítékokra a terheltek mindent beismertek, mire a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte őket. A letartóztatottakat pedig tegnap már átkísérték az ügyészség fogházába.

Hirek

XI/17. Kedd, Róm. kat. és protestáns Cs. Gerg. Gőr. kat. N. Joan. Nap kel 7 óra 7

perkor, nyugszik 4 óra 22 perkor.

Somogyi-könyvtár nyitva d. e. 10-1-ig, d. u. 4-7-ig.

Múzeum nyitva d. e. 10-12-ig.

Egyetemi könyvtár (központi egyetem I. emelet) nyitva d. e. 8-1-ig, d. u. 3-7-ig.

A színházi előadás este fél 8 órakor kezdődik.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tartanak: Frankl Antal Szent György tér (telefon 118), Zakár Sándor Valéria tér (telefon 695), Temesváry József Dugonics tér (telefon 793), Salgó Péter Mátyás tér (telefon 296), Moldvány Lajos Újszeged (telefon 846). Nyitás reggel fél 8, zárás este fél 7 órakor.

Engel Lajos siremlékének avatása.

Tizenhárom éve már, hogy Engel Lajos, a régi Szegedi Napló népszerű kiadója, csöndes pihenőhelyére költözött. Tömzsi, erőteljes alakja, akaratos, komoly, de a vastag, deres bajusz alatt könnyen szíveket megnyerő mosolyra derülő arca sokak képzeletében jelent most meg, amikor közzölték, hogy márványemléket állítanak a sírján. Sokaknak jelent meg az okos, fáradhatatlanul munkás, keménydereku ember, aki olyan férfiasan, egészen tudott szeretni és gyűlölni. Maga volt az élet, a mozgékonyosság, a munkaszeretet.

Sok viaskodással, nehéz, de sohasem ernyedő energiával folytatott küzdelmek között, nagy érelékké, tiszteletet követelő erővé tette lapvállalatát, amely diadalmasan virágzott éppen a háboru sulyos, válságos idején. Pedig már akkor nagybeteg volt, amit hasztalanul igyekezett még talán önmaga, a maga életakarása előtt is elitkolni. Épp úgy dolgozott, mint ereje teljességében és munkautjából visszatérteben, a vonaton érte sokak mélyszéges gyászára a könyörtelen halál.

A temetőben, ahová sokan mentek ki az ünnepi alkalomra, az elhunyt özvegyén, rokon-ságán kívül az együttérző jóbarátok, a délelőtti szép őszi napon áhítatos kegyelettel álltak körül a fehér márványemléket. A templomi férfi énekkar gyászalt énekelt, majd Móra Ferenc, a Szegedi Naplónak Engel Lajos életében főszerkesztője mondotta el emlékbeszédét a sír mellett. Szívével beszélt a szívekhez, az ő módja szerint, amikor egyszerű, de a költőhöz illő költői szavakkal szólt az egykori kedves „gazdájáról”. Móra mélyszégesen megható szavai után a pap rövid imát mondott.

Az emlékkövön Móra Ferencről valók ezek a szép sorok:

Az ólomszérű volt a harctered,
A szókimondás tiszta fegyvered
S a harc után, amíg karod pihen

Virágok közt az Isten kertjében,
Örök derűben várja azt,
Ki hamvadón vigasztalan virraszt.

Az ünnepséget a férfikar gyászdala fejezte be.

— Csongrád megye új főispánja. Budapestről jelentik: A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr. Nagy Sándort, Csongrád megye főispánját buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére állásától felmentette és ifj. Madarassy Gábor nyug. pénzügyminiszteriumi miniszteri titkárt nevezte ki Csongrád vármegye főispánjává.

— A Dugonics Társaság novemberi ülése. Valóságos népvándorlás indult meg vasárnap délután a városháza közgyűlési termébe, a Dugonics Társaság novemberi ülésére. Főnállása óta nem volt ilyen hatalmas érdeklődés a közönség körében, egész sereg ember kénytelen volt visszafordulni. Rojkadásig zsúfolt házuk volt a Dugonicsoknak, a páholy és a karzatok is szorongásig megteltek. Dr. Szalay József a kiváló és agilis elnök elsőnek van der Schallné Boon Dina asszonyt üdvözölte, a Társaság vendégét, aki hollandus letére tiszta magyar kiejtéssel beszélt a holland-magyar történelmi és kulturális kapcsolatokról. Az udvarias tapsok után valóságos tapsvihar fogadta Móra Ferencet, az illusztrációs író, a magyar közönség páratlanul népszerű kedvencét, aki az ő bűbájosan kedves, szellemes modorában Olasz mozaik címen csevegett, mindvégig élénk derűltségben tartva a lelkes és hálás hallgató-ságot, amely alig győzte tapsaival megköszönni azt a kincses gyönyörűséget, amit a nagy magyar elbeszélő szerzett neki.

— A főispán átirata a nagykörut kövezéséről. Dr. Aigner Károly főispán érdekes átiratot intézett a polgármesterhez. Átiratában közölte, hogy a hozzáérkezett panaszok szerint a nagykörut új burkolata, amelyet a Pécsköi Bazaltbánya Részvénytársaság készített, rossz, a kőve a kocsi alatt lesülpednek, ajánlatos tehát, ha a munkát a város csak alapos vizsgálat után veszi át és csak akkor, ha meggyőződött a panaszok alaptalanságáról. A polgármester érdeklődésünkre kijelentette, hogy a munka átvételére csak a tavasszal kerül sor és akkor a mérnöki hivatal szigorúan megvizsgálja a burkolatot.

A hadirokkantak sorsjátékának főnyereménye, egy Mercedes autó ma és holnap megtekinthető Lindenfeld Bertalan Kárász uccai cukorkaüzlete előtt.

Hét tenger ördöge a szezon legnagyobb kalandorfilmje!
péntektől a Korzó Moziban.